

Bruxelles, 17. veljače 2020.
(OR. en)

5798/20

RECH 22
COMPET 28

NAPOMENA

Od: Predsjedništvo
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: *Priprema za sastanak Vijeća za konkurentnost 27. i 28. veljače 2020.*
Strateški pristup međunarodnoj suradnji u području istraživanja i inovacija
– rasprava o politikama

Za delegacije se u Prilogu nalazi napomena predsjedništva na temu „Strateški pristup međunarodnoj suradnji u području istraživanja i inovacija” s ciljem pripreme za raspravu o politikama na sastanku Vijeća za konkurentnost 28. veljače 2020.

Strateški pristup međunarodnoj suradnji u području istraživanja i inovacija

Znanost je iznimno važna za naše buduće blagostanje. Napredak u mnogim područjima, od ograničavanja učinaka klimatskih promjena do poboljšanja zdravlja naših građana i poštovanja demokratskih vrijednosti, ovisit će o napretku u području istraživanja i inovacija.

Budući da se u Europi objavljuje trećina svjetskih zdravstvenih publikacija, ona je i dalje jedan od najuspješnijih sustava u svijetu. Međutim, sve veći utjecaj glavnih globalnih konkurenata ugrožava njezin konkurentni položaj. Nadalje, Unija se suočava i s unutarnjim izazovima. Jedan od najvećih i najjačih nacionalnih istraživačkih sustava u Europi upravo je napustio EU i Unija će uskoro utvrditi buduće odnose s Ujedinjenom Kraljevinom.

Taj je zahtjevan kontekst potrebno uzeti u obzir pri definiranju strateškog pristupa EU-a budućoj međunarodnoj suradnji u području istraživanja i inovacija.

Međunarodna suradnja u području istraživanja i inovacija važan je aspekt EU-ove vanjske strategije. Kao jedna od glavnih aktivnosti koje Unija provodi s ciljem jačanja svojih znanstvenih i tehnoloških temelja u Ugovoru o osnivanju Europske unije navodi se „poticanje suradnje s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama u području istraživanja, tehnološkog razvoja i demonstracijskih aktivnosti”. Međunarodnom suradnjom trebalo bi se olakšati sudjelovanje u zajedničkim djelovanjima, omogućiti uzajamni pristup izvrsnosti i istraživačkim resursima, kao i zajedničko iznalaženje održivih rješenja globalnih izazova, kako je utvrđeno u ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda, a da se pritom osigura da takva suradnja bude u dugoročnom interesu EU-a. Takvu bi suradnju ujedno trebalo procjenjivati u odnosu na trenutačne EU-ove prioritete, kao što su europski zeleni plan i ostvarivanje Europe spremne za digitalno doba.

Međunarodna suradnja ne bi trebala samo omogućavati zemljama da postignu zajedničke ciljeve i ostvare uzajamne koristi, nego bi se njome ujedno trebali olakšati daljnji razvoj i provedba međunarodne dimenzije europskog istraživačkog prostora (EIP). Međunarodnom suradnjom kao takvom podupire se sustavna razmjena i strukturiranje informacija, objedinjavanje relevantnih znanja i slobodno kretanje istraživača. Mnoge treće zemlje već dugo održavaju bliske suradničke veze s EU-om u području istraživanja i inovacija te su uključene u provedbu EIP-a od njegova početka. Zahvaljujući njihovoj uključenosti u gospodarstvo EU-a i zemljopisnoj blizini dolazi do pozitivnih učinaka prelijevanja na gospodarski rast EU-a. Stoga postojeće snažne znanstvene mreže i veze imaju važnu ulogu.

Okvirni program za istraživanja i inovacije jedan je od najvažnijih Unijinih alata međunarodne suradnje. Međunarodna suradnja u potpunosti je uključena u Sedmi okvirni program, ojačana je aktivnostima u okviru Obzora 2020. na temelju njihove još veće dostupnosti za međunarodne partnere, a u okviru prijedloga o Obzoru Europa ima još veću prednost. Međutim, u praksi se međunarodna suradnja u okviru Obzora 2020. smanjila u usporedbi sa Sedmim okvirnim programom te je stoga za buduću provedbu potrebno pomno razmotriti stečena iskustva. Ona ukazuju na to da je potrebno poboljšati načine za privlačenje najboljih svjetskih sveučilišta, npr. izmjenom sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, pojednostavnjenjem administrativnih postupaka, uvođenjem tema koje su relevantnije za međunarodnu suradnju ili što većom suradnjom u područjima od uzajamnog strateškog interesa, kao što su to već zatražile neke treće zemlje.

Bliska i smisljena suradnja s međunarodnim partnerima treba se temeljiti na čvrstim kriterijima, koji se mogu razlikovati od odnosa tih partnera s EU-om; na njihovu kapacitetu za istraživanja i inovacije; otvorenom tržišnom gospodarstvu utemeljenom na pravilima, među ostalim pravima intelektualnog vlasništva, ili promicanju politika kojima se poboljšava gospodarska i društvena dobrobit građana.

U skladu s time, u okviru međunarodne suradnje u području istraživanja i inovacija u obzir se uzimaju različiti čimbenici te se ona može razlikovati ovisno o zemljama s kojima se uspostavlja suradnja, postojećim okvirima i pitanjima koja je potrebno riješiti. Otvorenost je važan element u tom pogledu, ali moglo bi biti potrebno utvrditi neke uvjete kako bi se zaštitili interesi Unije. Iako često sami istraživači štite otvorenost i predstavljaju silu koja ujedinjuje područje znanosti, oni ujedno izražavaju zabrinutost u vezi s otvorenosti.

Uzimajući u obzir sve navedeno, predsjedništvo smatra da je nastupilo pravo vrijeme za raspravu o tome kakav bi trebao biti strateški pristup EU-a međunarodnoj suradnji u području istraživanja i inovacija. U vezi s time, ministri i ministrice pozivaju se da izraze svoje mišljenje o sljedećim pitanjima:

- 1. Uzimajući u obzir prednosti međunarodne suradnje u području istraživanja i inovacija, kako bi trebalo postići ravnotežu između koristi koje se ostvaruju suradnjom u području istraživanja i inovacija i zaštite interesa Unije? U kojim bi slučajevima trebalo ograničiti suradnju s određenim subjektima?*
- 2. Kako EU može osigurati najbolje mehanizme za privlačenje talenata koji dolaze izvan EU-a, a da istodobno zadrži svoju bazu talenata?*
